KINH PHÁP LUÂN KHÔNG THOÁI CHUYỂN

QUYỂN 3

Phẩm 4: NÊU RÕ HÀNH TƯỚNG HAI THỪA

Này A-nan! Các Đại Bồ-tát như thế hiện đã thật sự nhận rõ về minh, vô minh; về hành, vô hành; nhận rõ về thức và tướng của thức; về danh sắc và tướng của danh sắc; về sáu nhập và tướng của sáu nhập; về xúc và tướng của xúc; về thọ và tướng của thọ; về ái và tướng của ái; về thủ và tướng của thủ; về hữu và tướng của hữu; về sinh và tướng của sinh; về già chết và tướng của già chết, tu tập hiện thấy gọi là Bích-chi-phật.

Bấy giờ Đức Thế Tôn đọc bài kệ:

Hiện thấy vô minh
Nên không chỗ biết
Cũng không thành tựu
Như bóng trong nước
Sáng cũng chẳng động
Chẳng đắm mê pháp
Nếu không đắm pháp
Đó gọi tướng sáng.
Vô minh như không
Tướng tất cả pháp
Đều đến hiện thấy
Đó gọi Duyên giác.
Nếu nói các hành
Chẳng trong, chẳng ngoài
Cũng chẳng từ Phật
Mà sinh khởi hành
Hành ấy giả danh
Nhất định chẳng có
Chẳng sinh, chẳng diệt
Giống như hư không.
Đều đến hiện thấy
Bồ-tát không sợ
Đó gọi Chánh giác
Duyên giác khó lường.
Biết tất cả pháp
Đều như huyễn hóa
Biết như huyễn rồi
Đó gọi hiện thấy.
Chẳng bằng thật biết
Hành xứ thức này
Là tướng phân biệt

Biết thức là không.
Biết trí chẳng trí
Tất cả không đắm
Nếu biết các pháp
Thức như huyễn tưởng.
Nhân duyên danh sắc
Đều tướng hữu vi
Thể không quyết định
Cũng không thành tựu.
Xa lìa sáu nhập
Nói tướng sáu nhập
Âm thanh lời nói
Thể tánh đều không
Xúc không nhân duyên
Từ sáu nhập sinh
Nhận rõ xúc ấy
Như huyễn, đều không.
Xúc đó vô thể,
Từ vọng tưởng sinh
Xúc không chân thật
Cũng không chỗ ở
Hiện thấy xúc ấy
Biết không tướng xúc
Đều nên chán lìa
Gọi Bích-chi-phật.
Nếu chứng được thọ
Không bền như bọt
Tánh, tướng đều không
Rốt ráo chẳng thật.
Dứt bỏ ái kết
Được pháp dứt ái
Dứt hết các dục
Đó gọi Duyên giác.
Nhận rõ chấp đắm
Không, chẳng thật có
Như ngọn lửa cháy
Không có thành tựu.
Không có khởi tưởng
Sinh tưởng cũng thế
Biết thể tánh sinh
Vắng lặng, chẳng có
Lìa được già suy
Cũng không sợ chết
Không thành tựu gì
Không thọ thân sau.

Thấu đạt pháp này
Chẳng nơi nương tựa
Dùng tiếng Duyên giác
Thật tu Bồ-tát.

Này A-nan! Nay ông nên biết, Như Lai Đẳng Chánh Giác vì các vị Đại Bồ-tát phương tiện nói về Bích-chi-phật.

Lúc bấy giờ, Tôn giả A-nan liền đứng dậy, sửa lại y phục, chắp tay hướng về Đức Phật, nói kệ:

Niết-bàn, chẳng Niết-bàn
Cứu độ khắp thế gian
Ví như buộc trong không
Dùng không mà tự mở.
Nếu nói được như thế
Cũng gọi có nói được
Thế Tôn phương tiện khéo
Mà nói pháp dứt chấp.

Tôn giả A-nan nói kệ xong liền bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Tất cả chúng sinh ở thế gian bị ngu si che lấp nên tự khinh mình, không hiểu được ý của Như Lai chỉ dùng giả danh để nói về các pháp như: Tín hành, Pháp hành, tám bậc,... cùng các quả tu như Tu-đà-hoàn, Tư-đà-hàm, A-na-hàm, A-la-hán, Thanh văn, Duyên giác.

Bấy giờ, Phật bảo A-nan:

–Đối với các Đức Phật quá khứ ông không quên giả danh mà trồng các căn lành, vì khéo hiểu giả danh, nên không bị sự ngu tối cướp đoạt. Vì sao? Vì các pháp giả danh, như huyễn, như bóng dưới nước, như ngọn lửa nóng, như tiếng vang, giả danh như vậy!

Này A-nan! Nay ông nên biết, không để cho các pháp ác xâm hại đến mình. Phải đầy đủ sự trang nghiêm để tự trang nghiêm mình, biết được các pháp là giả danh, do nhân duyên giả hợp, thường luôn ghi nhớ, đầy đủ tinh tấn, nhưng không chấp sự tinh tấn ấy, đừng để quên mất: Đạt được trí tuệ tối thắng nhưng không chấp vào tướng trí tuệ ấy.

Lúc bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ:

Các chúng sinh ngu si
Biếng nhác, trí tuệ kém
Thì không biết giả danh
Phải siêng năng tinh tấn.
Hiểu rõ về giả danh
Biết như thật các ấm
Cứu độ các thế gian
Giúp đạt trí chân thật.
Biết giả danh, không rồi
Tức giác ngộ Bồ-đề
Cũng không được Bồ-đề
Đó gọi là Bồ-đề.
Giả danh là tướng không
Không, chẳng thể biết không

Không chỉ có âm thanh
Lìa tất cả tranh luận
Hiển bày nghĩa như thế
Đối với không chẳng chấp
Cũng không chỗ để chứng
Vì sao có người được?
Đó gọi là Không Không.

Như vậy, A-nan nên biết! Pháp không rất sâu vô lượng, không sinh buông lung, cũng không để cho mất. Đó gọi là nói đầy đủ về hành địa của Bích-chi-phật. Bấy giờ, trong chúng hội có năm trăm ức đồng, thành vị Tỳ-kheo đều được Tín hành, liền đứng dậy đến trước Đức Thế Tôn nói kệ:

Dứt nghi được chánh trí
Bậc Vô Thượng cứu đời
Thế Tôn nói giả danh
Tín hành trụ Bồ-đề.

Trong chúng lại có năm trăm ức vị Tỳ-kheo đã đạt Pháp hành, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy, sửa lại y phục, cùng nói kệ:

Chúng con dứt nghi, lầm
Nẻo giác ngộ sáng tỏ
Như Lai nói giả pháp
Pháp hành trụ Bồ-đề.

Trong chúng lại có mười ức vị Tỳ-kheo đã đạt tám bậc, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật, đồng nói kệ:

Con trước dứt nghi hối
Tu tám bậc đã lâu
Như Lai nói giả danh
Tám bậc trụ Bồ-đề.

Trong chúng lại có mười ức vị Tu-đà-hoàn nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật, cùng nói kệ:

Con nay nhờ ánh sáng
Bậc Thánh chúa cứu đời
Biết pháp do Phật nói
Mở bày về giả danh.

Trong chúng lại có hai trăm lẻ năm vạn vị Tỳ-kheo đã chứng quả Tư-đà-hàm nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật đều nói kệ:

Con trước vốn chấp đắm
Mà được Tư-đà-hàm
Nay dứt các vọng tưởng
Vắng lặng không đùa bỡn.

Trong chúng lại có mười ức vị A-na-hàm nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật đều nói kệ:

Bậc Vô Thượng cứu đời
Nay con dứt nói suông

Đã nhổ sạch tưởng quả
Đạo giác ngộ chiếu sáng.

Trong chúng lại có ba mươi lăm ức vị Tỳ-kheo đều trụ trong bốn Thiền đắc quả A-la-hán, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật cùng nói kệ:

Nay con đã lìa cấu
Tự chứng đắc Vô dư
Các thừa nhập Nhất thừa
Như huyễn, không quyết định.

Trong chúng lại có hai muôn vị Tỳ-kheo, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật cùng nói kệ:

Con vốn thích nói suông
Thế Tôn nói giả danh
Tự gọi là Thanh văn
Trụ nơi pháp giả danh.

Trong chúng lại có năm ngàn vị Tỳ-kheo trụ trong Bích-chi-phật thừa nghe bài kệ ấy rồi liền đứng dậy, đến trước Phật, đều nói kệ:

Nay con được hiện thấy
Vì Duyên giác Bồ-đề
Như Lai nói giả danh
Duyên giác không nghĩ bàn.

Trong chúng lại có năm muôn vị Tỳ-kheo-ni, chấp tưởng về các quả Tu-đà-hoàn, Tư-đà-hàm, A-na-hàm, A-la-hán, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật, cùng nói kệ:

Nguyện cho tướng người nữ
Đều nhập pháp bình đẳng
Thế Tôn nói không khác
Giác ngộ là Tối thượng.

Trong chúng lại có tám trăm ức muôn vị Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di đều có ý tưởng về các quả Tu-đà-hoàn, Tư-đà-hàm, A-na-hàm, A-la-hán, nghe xong bài kệ ấy liền đứng dậy đến trước Phật đồng nói kệ:

Con nay tâm không cấm
Tịnh như ngọc lưu ly
Nay mới gọi xuất gia
An trụ trong Phật pháp.

Bấy giờ, trong hư không có đến sáu mươi ức na-do-tha các vị trời tung rải hoa Mạn-đà-la cõi trời lên chỗ Phật để cúng dường rồi đến trước Phật, nói kệ:

Con trước chấp tưởng thừa
Tham đắm các quả vị
Nay các quả đều bỏ
Mới giác đạo Bồ-đề.

M